ROČENKA 2016

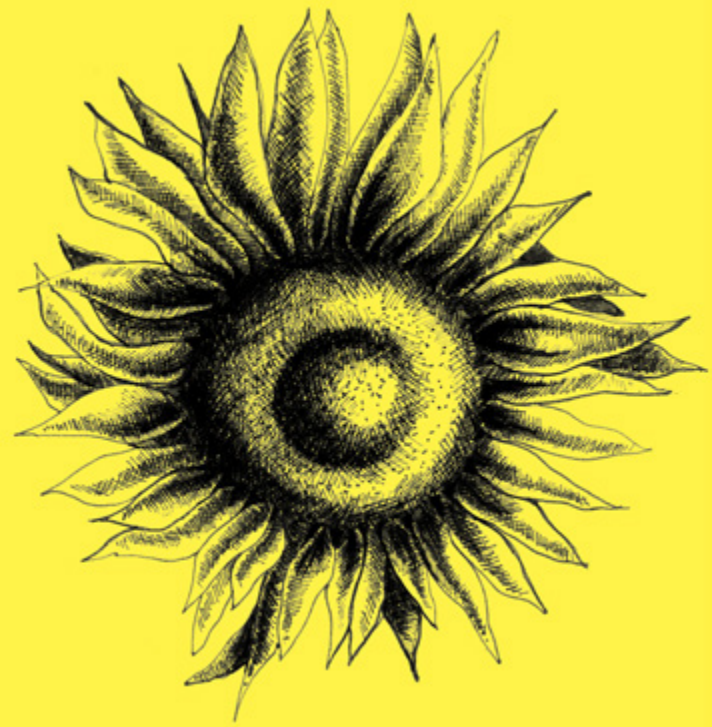

FOTOKLUB

ČERNÁ SLUNEČNICE

Elektronická verze Ročenky 2016

(číslování stránek se může mírně lišit od tištěné verze)

OBSAH

Úvodní slovo 5

ZE ŽIVOTA FOTOKLUBU

Jarní výjezdní zasedání – Moravské Toskánsko 6
Podzimní výjezdní zasedání – Hejnice 28

PROFILY ČLENŮ FOTOKLUBU | 2016

Ivan Bumba 56
Jaromír Čištín 60
Ivanka Čištínová 64
Ilona Goby 68
Michal Hejna 72
Pavlína Klazarová 78
Martin Klika 82
Miloslav Kokeš 88
Milan Manda 94
Petr Pazour 102
Michal Pekárek 110
Alice Šilerová 116
Aleš Zídek 122

OSTATNÍ

Rodinné album 126
Rodinné fotografie v ateliéru 130
Rituály 134
S kamerou v zoologické zahradě 138
Staré nádraží 144
Jiří Všetečka 152

A NA ZÁVĚR

PF 2017 aneb Rozloučení s rokem 2016 156
Seznam aktivních členů fotoklubu Černá slunečnice 162
Členové fotoklubu reprezentují 163

Copyright **© Černá slunečnice 2016**

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uchovávána ve vyhledávacím systému nebo šířena v jakékoliv formě a úmyslu elektronicky, mechanicky, kopírováním nebo jinak bez souhlasu majitele práv.
Fotografie, u kterých není uvedeno jméno autora, jsou majetkem fotoklubu Černá slunečnice.
U ostatních fotografií patří veškerá práva jednotlivým autorům.
Logo Černé slunečnice **© Ilona Goby**
Redakční úpravy **Pavlína Klazarová**
Grafická úprava **© Michal Hejna & Miloslav Kokeš (8 ©)**

ÚVODNÍ SLOVO

Milí přátelé,
jsme v pohybu.
Toto suché konstatování by vlastně mohlo být podtitulem naší ročenky s letopočtem 2016. V pohybu jsme nejen ve smyslu cestovatelském (neb fotografie uvnitř ročenky jsou z mnoha koutů světa – z Francouzské Polynésie, Kuby, Skandinávie, Portugalska, Itálie, Londýna a nemála míst naší malé, ale krásné země), ale i ve smyslu hledačském: Přemítáme o tom, jak se vzhledem k rychlosti vývoje techniky a technologií mění přístup k focení, kam se fotografie posouvá, jak se v ní odrážejí sociální vazby, směřování společnosti, vztahy, životní styl, my sami i prostředí, ve kterém žijeme.
Klademe otázky a hledáme odpovědi. Přemýšlíme, zkoušíme, fotíme, tvoříme..., prostě žijeme, tady a teď. Což možná je ta nejjednodušší odpověď ;-) .

Vaše Černá slunečnice

JARNÍ VÝJEZDNÍ ZASEDÁNÍ – MORAVSKÉ TOSKÁNSKO

|duben 2016| Ivanka Čištínová, Milan Manda, Aleš Zídek

Ivanka

Je 13. listopadu 2016. Léto a hlavně jaro je už dávno v nenávratnu a já mám napsat něco o našem jarním výjezdu. Uskutečnil se od 19. do 24. dubna v moravských Šardicích. Krásná, zvlněná krajina jihovýchodně od Brna, také nazývaná Moravské Toskánsko, nás lákala už dlouho. Letos jsme se tam konečně vypravili. Bydleli jsme v příjemném penzionu pana Karlíka (vinaře a pěstitele meruněk) až na konci Šardic, těsně nad námi kopec s krásným výhledem. My s Jaromírem jsme jako vždy dorazili první, tentokrát už v úterý, ve středu za námi dojel Milan, ve čtvrtek ostatní.

Když jsme se první ráno před svítáním vypravili na kopec nad penzionem, vůbec jsme nepochybovali, že tam budeme jediní. Jaké bylo naše překvapení, když jsme na kopci uviděli spoustu exotických fotografů, kteří měli objektivy delší, než byli oni sami. Považovali jsme je za Japonce, Milan nám ale později vysvětlil, že to byli Korejci. Sympatičtí nám byli do chvíle, než jsme je viděli, jak těžkým autem jezdí v osetém poli. Potom už jsme z nich žádnou radost neměli. Krajina kolem byla ale krásná. Mírně zvlněná, kopečky střídala údolíčka, vše jako stvořené pro objektiv fotografa. Obloha byla jako vymetená, trochu mlhy by se bývalo hodilo. Zaujala nás úzká silnička mezi poli, kde sice projelo jenom jedno auto, ale našli jsme rozšířená místa, kde jsme se mohli pohodlně vyhnout nebo zaparkovat. Do té doby jsme nic podobného nepotkali. Až letos na podzim jsme něco podobného viděli cestou na Kohútku v Beskydech, tam ale rozšířené místo sloužilo jenom k vyhýbání. V Šardicích a okolí jsme navštívili řadu lokalit a užili si spoustu legrace, hlavně při fotografování zkreslených postav Alešovým mobilem (viz str. 52–53). V paměti mi utkvělo mnoho hezkých okamžiků, ale na vyčerpávající článek je to málo. Tak předávám štafetu dál a může pokračovat, kdo si na co vzpomene...

Milan

Při loňské návštěvě mého kamaráda Jardy Doskočila jsme probírali téma architektonických zajímavostí v naší republice. Přišla řeč na památky, které Jarda jako licencovaný restaurátor „všeho dřevěného“ opravoval. Jednou z velkých zakázek jeho dílny bylo restaurování monumentálních chórových lavic v klášterní bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Velehradě. Raně barokní lavice pocházejí z konce 17. století a jsou bezesporu jednou z nejhodnotnějších součástí interiéru tohoto významného duchovního centra. Lavice samotné zdobí nádherné řezby s motivem akantových listů kombinované s nikami pro umístění soch světců. Pro zdokumentování tohoto skvostu jsem mu doporučil věrného přítele Miloše Kokeše. Na rozdíl ode mne, úzce orientovaného „krajináře“, má bohaté zkušenosti z ateliéru i exteriéru a je schopen fotografovat cokoli. Tak jsme tedy spojili dvě příjemné záležitosti a v rámci našeho jarního výjezdu s Černou slunečnicí do Šardic jsme si s Milošem odskočili na půl dne do Velehradu.

Jarda nás přivedl zadním vchodem až k místu svého činu a zařídil zapnutí osvětlení kostela. Miloš se nejprve pokusil ohromné lavice nasvítit přenosnými ateliérovými světly, ale výsledek nebyl přesvědčivý. Nakonec se musel spolehnout na přirozené světlo. Vzhledem k rozměrům lavic přišly na řadu i štafle, které přivezl s sebou. Využili jsme možnosti volně v kostele fotografovat a za použití stativu. Zároveň jsme se dostali i do míst, která nejsou běžně přístupná.

Miloš jako známý perfekcionista potřeboval na práci mnoho času. Toho jsem využil k zevrubné prohlídce kostela okořeněné vynikajícím výkladem místního jezuitského řeholníka. Nakonec jsme Miloše, který stále ještě nebyl hotov, museli z baziliky vystrkat téměř násilím. Naši výpravu do Velehradu jsme uzavřeli společným pozdním obědem v místní restauraci.

Aleš

Jožin z Uhřic u Kyjova
(báseň účastníka zájezdu, A. Z.)

Jedeme takhle tábořit
červeným passatem na Moravu,
Alicej s Ivanem na zadním sedadle,
a Michala posadili k volantu.

Krásný jarní den, přejíždíme Vysočinu,
9 křížů KFC, dálnice, za Brnem z ní vypadnem,
přes pár krabic, starých továren a komínů,
do kopečků k Šardicejm.

Hnědá polí, zelená osení a žlutá řepky a slunce,
přijíždíme v podvečer,
v pěkném sklepě na okraji,
hned vyrážíme fotit.

Trmácet se po kopcích,
jednou dole a jednou zase nahoře,
překvapí výprava Korejců i samozvaný hlídač rozpadlého nádraží,
oba s tlustými skly.

Tráva roste všude, zelená kontrastuje s hnědou hlínou,
kouříme, pijeme, fotíme trpajzlíky,
i jaro může být studené a vítr vlezlý,
ale pro ten pocit sounáležitosti, pro ten to pořád děláme.

A pro potěšení z několika fotek.

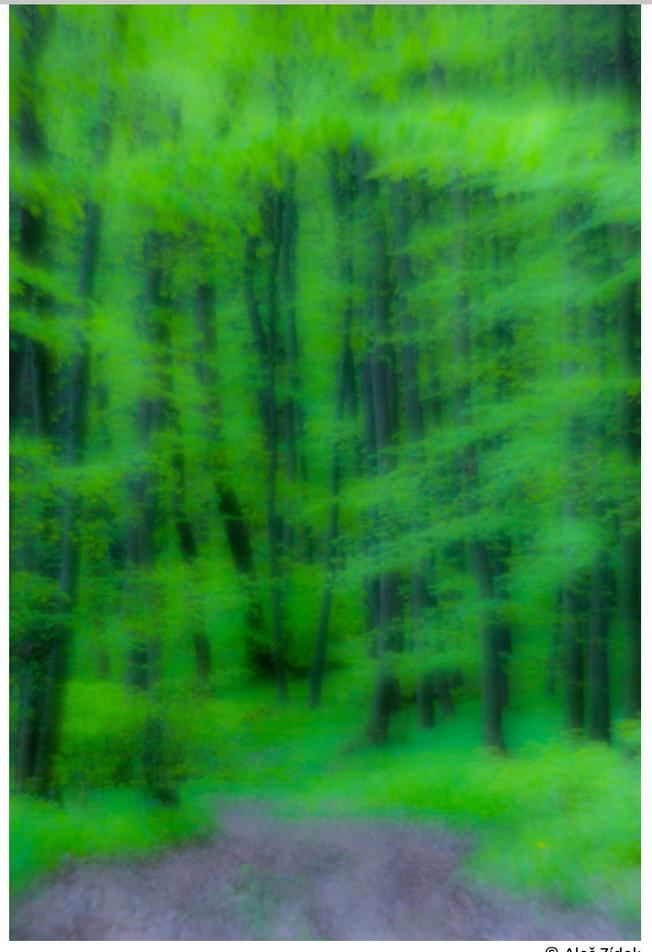

© Aleš Zídek

Pruhy © Jaromír Čištín

Plány © Martin Klika

Moravské Toskánsko I © Michal Hejna

Moravské Toskánsko II © Michal Hejna

Paprsky © Jaromír Čištín

Zorané pole © Jaromír Čištín

Tři © Jaromír Čištín

Šardice v ranní mlze © Iva Čištínová

Bouřka © Martin Klika

Sám v poli © Martin Klika

© Aleš Zídek

Oblíbené pole © Milan Manda

Velehrad © Miloslav Kokeš

Bazilika © Milan Manda

© Miloslav Kokeš

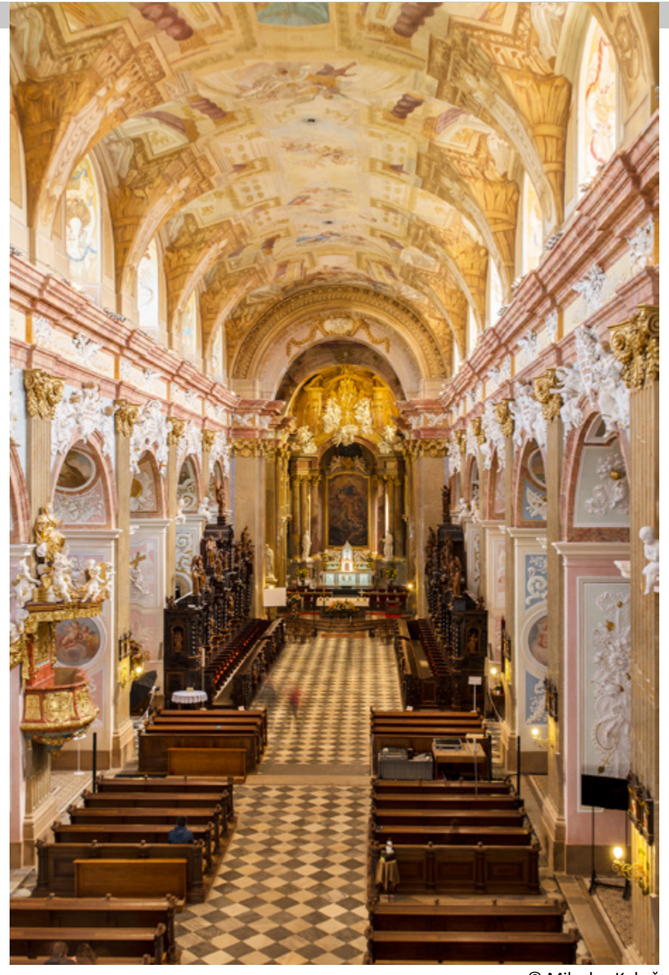

© Miloslav Kokeš

© Milan Manda

© Miloslav Kokeš

© Miloslav Kokeš

© Miloslav Kokeš

© Miloslav Kokeš

PODZIMNÍ VÝJEZDNÍ ZASEDÁNÍ – HEJNICE

|říjen 2016| Ivanka Čištínová

Podzimní výjezd jsme naplánovali do Hejnic. V Jizerských horách jsme s fotoklubem byli už dvakrát, ale Frýdlantsko jsme dosud nenavštívili. Původně nás mělo jet 12, ale přišly pracovní povinnosti a zůstalo jen osm „věrných“.

13. 10.

S Jaromírem jsme opět vyrazili jako první, hned za námi Milan, dorazili jsme v rozmezí hodiny. Zašli jsme si na oběd a pak vyrazili na obhlídku okolí. Nejdřív jsme navštívili kapličku u Bulovky, která je krásně umístěná u cesty, z každé strany jeden košatý strom. Na chvilku nám mezi mraky zablesklo sluníčko, ale vzápětí bylo pryč. Vydali jsme se k Šolcovu rybníku, kde měl Milan vytipované záběry s kameny, vyčnívajícími z vody. Kamenů bylo všude plno, vody ale pomálu. Rybník byl právě po výlovu, a tak nám poskytl úplně jiné a možná i zajímavější pohledy, než jsme původně čekali. Mysleli jsme, že tím náš fotografický den končí, ale ještě jsme vyrazili na obhlídku lázní Libverda, kde nás nic nezaujalo. Cestou zpět kolem Obřího sudu jsme ale v dálce zahlédli paprsky slunce. U sudu bylo parkoviště, na kterém Milan zaparkoval, popadli jsme stativy a utíkali. „Počkat, počkat, platit parkovné!“ volala za námi paní výběrčí. Řekli jsme jí, že zaplatíme později, a utíkali dál. Stihli jsme pár záběrů (to nejhezčí už bylo asi pryč) a nebeské divadlo skončilo. Zašli jsme na večeři a v té době dorazili Aleš, Alice a Miloš.

14. 10.

Ráno jsme šli ještě jednou všichni ke kapličce, v ranním světle vypadala zase trochu jinak. Když jsme dofotili, vraceli jsme se do penzionu. Alešova posádka se nám někde ztratila a zůstala fotografovat. Milan jel jinou cestou a najednou se před námi otevřel výhled na osvětlenou pastvinu s krávami a horami v pozadí. Tohle nešlo nefotit.

Po návratu do penzionu jsme se rozdělili. Zatímco ostatní snídali (nebo si i schrupli?), my s Jaromírem jsme šli podél Bílého Štolpichu fotit vodopády, skryté kousek od cesty a nijak označené. Někdy je lidé na internetu nesprávně označují jako Malý štolpišský vodopád.

Odpoledne jsme byli s Milanem domluveni na focení západu slunce nad Paličníkem. Vyrazili jsme po třetí hodině, abychom byli na Paličníku v předstihu. Zatímco my šli ze Smědavy, Aleš, Alice a Miloš lezli na Paličník z Bílého Potoka a cestou fotili Hájený potok. Ještě než zapadlo, se slunce definitivně schovalo za mraky, takže se žádný západ slunce nekonal. I tak jsme měli spoustu zážitků. Na vrcholu Paličníku byl takový vichr, že jsme se báli, aby nás i s veškerou výbavou nesfoukl dolů. Když jsme se už za tmy vrátili na parkoviště na Smědavě, ohlásila se Pavlína se Standou, že čekají u penzionu. Zbytek výpravy, který se vracel z Bílého Potoka, dorazil vzápětí.

15. 10.

Ráno nic moc, a tak jsme se všichni vypravili do kostela v Hejnicích, očekávajíce při větším počtu lidí komentovanou prohlídku, ta se však nekonala. Mohli jsme si ale dle libosti fotografovat (kostel byl prázdný, poslední věřící ho opustila při našem příchodu). S Jaromírem, Pavlínou a Standou jsme poté vyrazili ještě jednou k Šolcovu rybníku. Nebylo vlhko, při naší první návštěvě byl zajímavější. Teď odtekl i zbytek vody, který tu byl minule. (Když k rybníku odpoledne přišla Alice s Alešem, zahlédli v něm želvu!) Milan s ostatními šli hledat podle GPS Malý štolpišský vodopád, GPS je dovedla k tomu skutečnému, který ale není hezký. Teprve po našem nasměrování našli ten správný, který hledali. Nám ještě chybělo focení na Hájeném potoce, které jsme absolvovali v sobotu odpoledne. Ostatní fotili na nádraží v Bílém Potoce, v Pekle a také v Libverdě.

16. 10.

A byl tu odjezd. Někteří zamířili na zámek Frýdlant, jiní ke zbytkům románského kostela sv. Jakuba u Jindřichovic pod Smrkem (kde se náhodou osádky dvou vozů opět setkaly) nebo na Kneipu. My s Jaromírem směr Horní Polubný, kde jsme chtěli strávit ještě pár dní na naší chalupě.

Všichni jsme se shodli na tom, že se výjezd jako obvykle vydařil. Pravda, bydleli jsme už v lepších penzionech, ale i tak jsme si náš společný pobyt krásně užili. A abych nezapomněla: díky moc Milošovi za obětavé vaření ve ztížených podmínkách a za jeho výbornou kuchyni, která nám jako vždy nesmírně chutnala. Tak zase někdy příště!

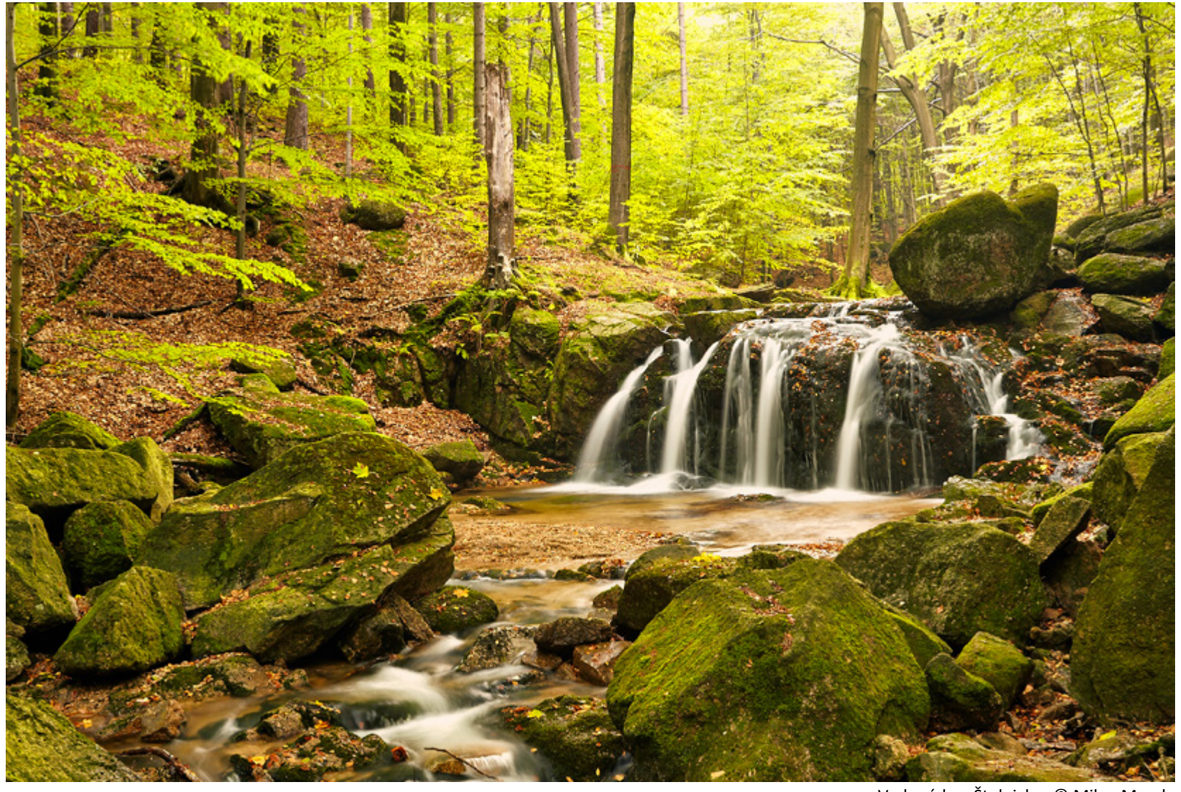

Vodopád na Štolpichu © Milan Manda

Kaplička © Iva Čištínová

Večer na Paličníku © Iva Čištínová

U vodopádu © Iva Čištínová

Na potoce © Iva Čištínová

Lidé v krajině okolo Hejnic I © Aleš Zídek

Lidé v krajině okolo Hejnic II © Aleš Zídek

Bulovka © Milan Manda

Procesí ke kapličce © Aleš Zídek

Pastvina © Milan Manda

Kráva © Jaromír Čištín

Chvění © Pavlína Klazarová

V akci © Alice Šilerová

Zrcadlení © Alice Šilerová

Soumrak © Alice Šilerová

© Alice Šilerová

© Alice Šilerová

© Alice Šilerová

Šolcův rybník © Milan Manda

Výhled © Miloslav Kokeš

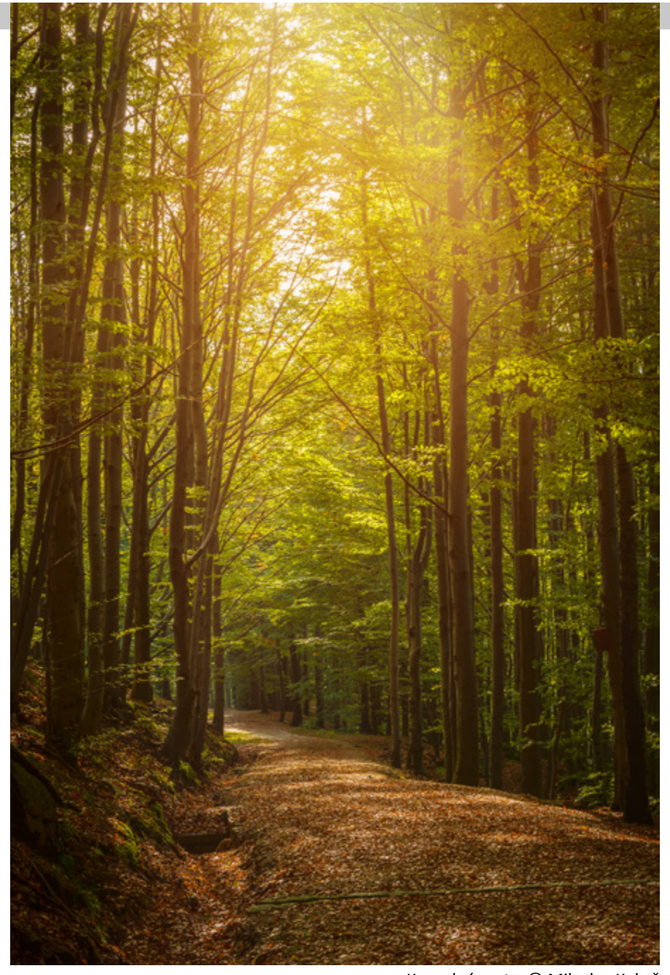

Kouzelná cesta © Miloslav Kokeš

Samotář © Miloslav Kokeš

© Aleš Zídek

Profily členů fotoklubu | 2016

Ivan Bumba

* 1973

© Ivan Bumba

Rok 2016 byl u mne fotograficky opět o řád chudší než ten předchozí. Zpětně jsem si uvědomil, že pohled přes hledáček mne odtrhává od prožívaného okamžiku a že výsledný shluk digitálních dat nemůže zprostředkovat měnící se barvy, vůně, zvuky právě plynoucích chvil, hodin a dnů. Stále se rád tu a tam podívám na nějakou fotografii kolegů, ale nyní mne již zajímají jiné oblasti života. Člověk se zkrátka mění, jako vše ve vesmíru. Přesto mi něco málo z fotografického řemesla zůstalo. Občas vidím v přírodě pěknou kompozici, obraz a napadá mne, jak by vypadal na plátně namalovaný štětcem. Malovat jsem se dosud nenaučil, a tak díky mobilnímu telefonu, který je lehký a pohotový, námět vyfotím, a pak se pomocí programu PRISMA snažím vytvořit obraz, který by se mi líbil na plátně. Předkládaná kolekce fotoobrazů vznikla z jednoho místa mé zahrady v průběhu roku 2016.

Zlatý podzim © Ivan Bumba

Jaromír Čištín

* 1945

© Ivanka Čištínová

Rok 2016 utekl stejně rychle jako všechny před ním a já přemýšlím, čím byl pro mne fotograficky zajímavý. Kromě významných rodinných událostí, které ale na mysli nemám, jsem fotil na všech našich cestách. S Ivou jsme toho navštívili dost. Vždy jsme měli krásné počasí, za které by byli běžní turisté vděční. Nám nevděčným fotografům ale chyběly ranní mlhy, dramatické mraky a jiné rozmary počasí, které snímkům krajiny dodávají to správné kouzlo. Když jsme byli v Beskydech, kde nám svítilo sluníčko od rána do večera a poslední den začalo pršet, vděčně jsme vyběhli ven a začali fotit mezi kapkami deště. Nutno podotknout, že náš předchozí pobyt v Beskydech doprovázel jen a jen déšť, což bylo přece jen o poznání horší.
Do profilu jsem tentokrát vybral černobílé fotografie z měst. Dvě jsou z Českého Krumlova, třetí z Prahy – z kostela sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí.

Lustr © Jaromír Čištín

Po dešti © Jaromír Čištín

Na mostě © Jaromír Čištín

Ivanka Čištínová

* 1946

© Jaromír Čištín

V roce 2016 jsme s Jaromírem kromě výjezdů s fotoklubem navštívili Český Krumlov, kde jsme byli už několikrát, ale nikdy ne na tak dlouho, abychom si něco v klidu vyfotili. Čtyřdenní jarní pobyt jsme si krásně užili. O dovolených jsme navštívili Moravský kras včetně okolí Brna a nádherné Beskydy. Nejdůležitější událostí roku pro nás ale bylo červnové narození vnučky Aničky.

Když jsem přemýšlela, které z navštívených oblastí mám dát přednost ve svém profilu, aby snímky tvořily nějaký smysluplný celek, nakonec jsem se rozhodla pro sérii, kterou jsem v únoru přichystala pro soutěž Praha fotografická (tématem byla Praha dříve a dnes).

Bývalá Tatra Smíchov I © Ivanka Čištínová

Bývalá Tatra Smíchov II © Ivanka Čištínová

Bývalá Tatra Smíchov III © Ivanka Čištínová

Ilona Goby

* 1979

© Milan Goby

Ráda cestuji po světě a dávám přednost různým destinacím. Ale když jsme se tento rok rozhodovali, kam s rodinou vyrazit, neváhali jsme a již potřetí vybrali Kubu.
Kromě relaxování na krásných plážích Varadera jsme vyrazili za focením do nedalekého města Cárdenas, které je od turistického letoviska vzdáleno jen pár kilometrů, ale charakterem je naprosto odlišné. Ve městě, které bývalo nejdůležitějším místem pro vývoz cukrové třtiny z Kuby, jsme mohli sledovat běžný kubánský život v prašných ulicích, který je tak lákavý pro focení reportážní fotografie.

Kuba I © Ilona Goby

Kuba II © Ilona Goby

Kuba III © Ilona Goby

Michal Hejna

* 1962

© Michal Hejna

Jako doplněk streetu začínám na přelomu let 2015 a 2016 souběžně dokumentovat své večerní návraty domů. Ačkoliv zima je pouze podle kalendáře, tento čas je obdobím krátkých dnů a stmívá se tak akorát. Mobilní telefon v ruce během několika sekund postupně vykresluje neostrý záznam putování chodce nočním městem. Nejde mi však o věrné zobrazení, ale o pocity a světelné nálady doby, kdy se městská veduta pomalu halí do hávu noci a chystá svým obyvatelům noční světelná představení. Je to však jenom krátká paralela. Po nashromáždění materiálu a výběru 12 snímků do výsledné kolekce se téma vyčerpá a po dvou měsících se plný elánu zase naplno vracím dokumentovat život v ulicích...

Cesty domů I © Michal Hejna

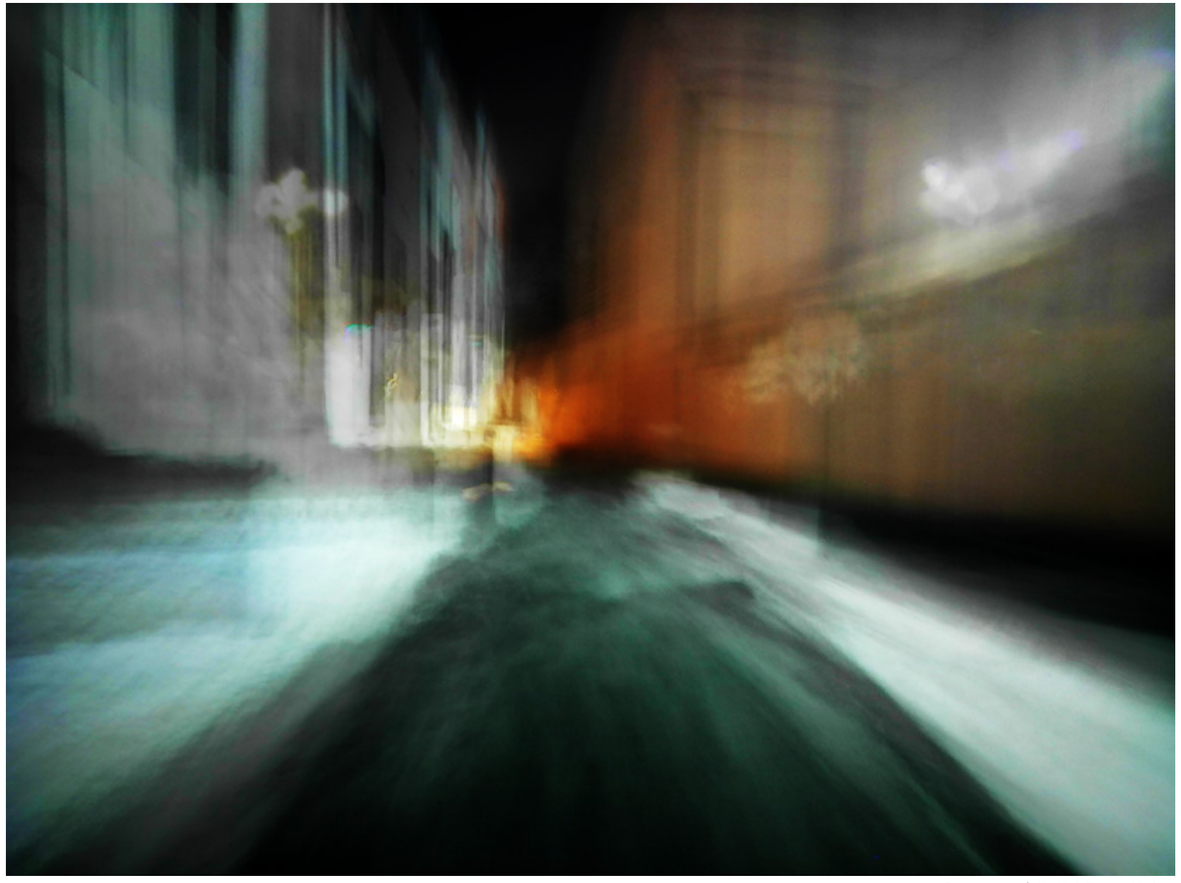

Cesty domů II © Michal Hejna

Cesty domů III © Michal Hejna

Cesty domů IV © Michal Hejna

Cesty domů V © Michal Hejna

Pavlína Klazarová

* 1964

© Stanislav Hampl

V Portugalsku je mi dobře a ráda se tam vracím. Komorní atmosféra, nepodbízivost, neuspěchanost; přívětiví, vlídní a zajímaví lidé. Neokázalí, obyčejní, běžní...
Země je rozlohou a počtem obyvatel podobná té naší a během Salazarova režimu prošla i podobnou trpkou zkušeností 20. století. Užijí si všechny smysly: Chutná tu tradice keltibersko-anticko-židovsko-křesťansko-barbarsko-maurských kultur. Stále tu voní dálky; smělost, touha a naděje zámořských objevitelů. Zní tu tklivé *fado* (osud) vyjadřující portugalský národní pocit *saudade* (touha, blahá melancholie). Vidět tu jsou všudypřítomné keramické kachle *azulejos* a malebné komíny různých tvarů; divoké, prázdné pláže s útesy a jeskyněmi, světlo a stíny, odstíny tyrkysů, modří, zelení, okrů a červení. Ruce a kůže hmatají oceán s jeho cykly přílivů a odlivů, vzduch, písek, mušle a lastury zatavené zemskými silami do skal...
To, a mnohem víc, je pradávná Lusitánie.

Azurový, Fortaleza Sagres. V sídle Jindřicha Mořeplavce bývala i navigační škola založená kolem roku 1415, na které studovali Fernão de Magalhães či Vasco de Gama; v pozadí Cabo de São Vicente; ze zátoky mezi nimi vyplouvaly první karavely odhalovat tajemství oceánu a neznámých končin © Pavlína Klazarová

Smaragdová, Algar Seco © Pavlína Klazarová

Purpurový, Chamber of Sound (turned on by the Tide), Fortaleza Sagres © Pavlína Klazarová

Martin Klika

* 1971

© Martin Klika

I v roce 2016 jsem se zabýval hlavně street fotografií, a to prakticky ve všech místech, která jsem navštívil (kromě naší domoviny např. různá místa v Chorvatsku, Dublin, Paříž, toskánská městečka nebo Londýn). Právě Londýn mě inspiroval k vyzkoušení trochu jiného stylu – celé město a hlavně Oxford Street je nesmírně dynamickým místem a tuto dynamiku jsem začal fotit dlouhými časy (fotografie Taxík a Pulzující Oxford Street). V tomto přístupu chci pokračovat i v roce 2017, ale to už je na text do další ročenky ;-) .

V Moravském Toskánsku jsem si po dlouhé době opět vychutnal krajinářské foto a slíbil si, že se ke krajině (a k Moravskému Toskánsku) určitě zase vrátím.

Introducing Ms. Bean © Martin Klika

Mezi trifidy © Martin Klika

Na dovolené © Martin Klika

Ještě kousek a jsem doma © Martin Klika

Oběd na obzoru © Martin Klika

Paní s červeným baretem © Martin Klika

Pořád fotíš? © Martin Klika

Pulzující Oxford Street © Martin Klika

Taxík © Martin Klika

Miloslav Kokeš

* 1963

© Miloslav Kokeš

Stále větší množství fotografií, které nafotím každý rok, mě inspiruje k trochu jinému vnímání skutečnosti. Baví mě popustit uzdu fantazii a prolínáním realit nechat vzniknout zcela nové obrazy, ve kterých mohu rozdat více radosti těm, které fotografuji. nikdo ho nema rad

Matěj v lese © Miloslav Kokeš

Čekání na řidiče © Miloslav Kokeš

Mladý bagrista © Miloslav Kokeš

Ve stínu světla © Miloslav Kokeš

Route 66 © Miloslav Kokeš

Milan Manda

* 1973

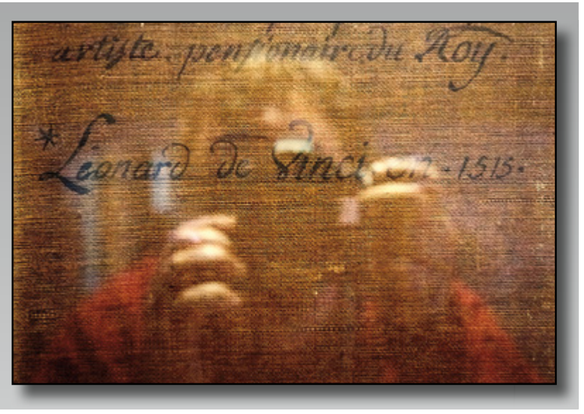

© Milan Manda

Pro letošní ročenku jsem připravil dvě série fotografií.
První vznikla během rodinných cest do Itálie. Celkem jsme tam strávili víc než měsíc. Procestovali jsme okolí Milána, Toskánsko a sever Umbrie.
Druhá série vznikla během jediné hodiny. V listopadu jsem se vydal fotit svítání z vrcholu hory Klíč, výrazné dominanty Lužických hor s kruhovým výhledem. Měl jsem štěstí na počasí a navíc byly vrcholové partie pokryty slabou vrstvou prvního sněhu.

Bergamo © Milan Manda

Civita di Bagnoregio © Milan Manda

Milán © Milan Manda

Klíč I © Milan Manda

Klíč II © Milan Manda

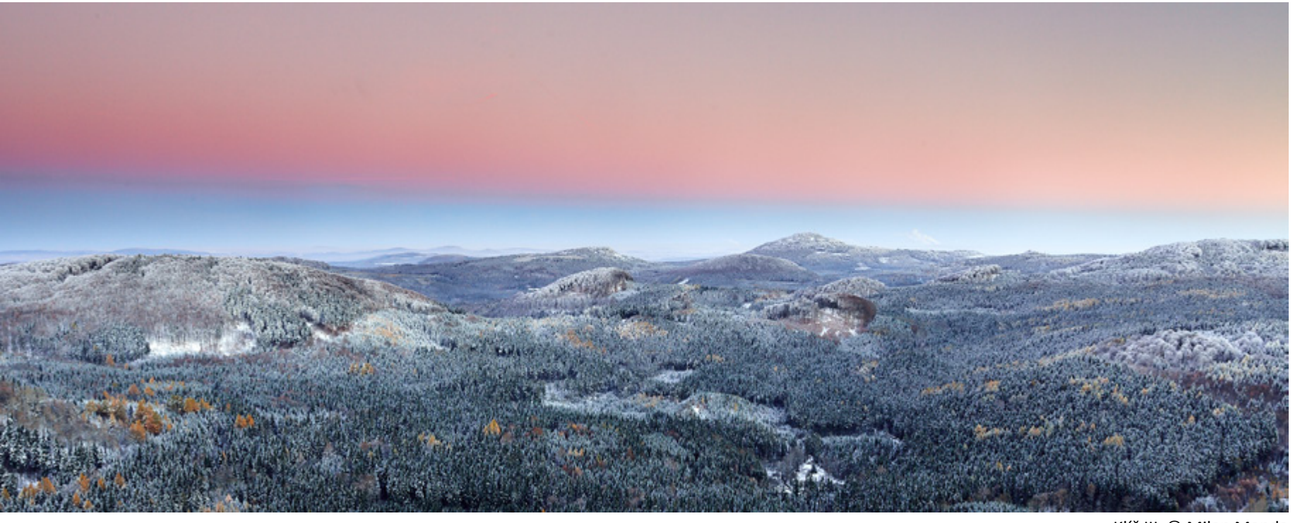

Klíč III © Milan Manda

Klíč IV © Milan Manda

Petr Pazour

* 1973

© Blanka Pazour

Jsou místa, která člověk navštíví jednou a ví, že se již nemusí vracet. No a pak jsou místa, která si vás připoutají neviditelnou nitkou vábící k dalším a dalším návštěvám. Mně se toto stalo před lety ve Francouzské Polynésii. Ve zdánlivém ráji schovaném uprostřed Pacifiku, který si žije svým tempem, ale řeší kupodivu podobné problémy jako my, suchozemci uprostřed Evropy. Poslední návštěva Polynésie se protáhla na dva měsíce. Nechtělo se mi zpět. Toto je malá obrazová ochutnávka z toho, co jsem tam zažil a viděl.

Svítání na ostrově Moorea © Petr Pazour

Večerní pohodová atmosféra na laguně ostrova Huahine ve Francouzské Polynésii © Petr Pazour

Dark Side of the Sun © Petr Pazour

Jasná Venuše se zrcadlí na klidné hladině Pacifiku, ze které v dálce vystupuje silueta posvátné Raitei © Petr Pazour

Večer na atolu Fakarava © Petr Pazour

Divoká a zatím hotelovými komplexy nespoutaná Raiatea © Petr Pazour

Tikehau, můj druhý domov v Polynésii © Petr Pazour

Michal Pekárek

* 1981

© Aleš Zídek

Během dlouhého letního putování Skandinávií jsme navštívili bezpočet fascinujících míst. Nejvíce nám ale v paměti utkvěly ostrovy severního Norska. Na jednom z nich, na ostrově Vestvågøya, se obklopena horami ukrývá sněhobílá pláž Utakleiv. Během jediného dne před námi neustále měnila svou tvář, nabízela nové pohledy, a snažila se nám tak ukázat, že mnohem lepší než spěchat na další místo je otevřít oči tady a teď, nechat se unášet a kochat se.

Pláž © Michal Pekárek

Duha © Michal Pekárek

Himmeltindan v mracích © Michal Pekárek

Ohýnek na pláži © Michal Pekárek

Noc přichází © Michal Pekárek

Alice Šilerová

* 1967

© Alice Šilerová

Na fotografování mě baví občasné překvapení, kdy se setkám se zajímavými lidmi. To bylo i při setkání s Dominikem a jeho kolem. Dominik se věnuje Freestyle BMX a předvádí neuvěřitelné kousky a triky. Jde o disciplínu jízdy na bytelném bicyklu s koly o rozměru 20 palců, kdy se aktér snaží o různé akrobatické prvky.
Dominik získal v roce 2014 titul Mistra světa.

© Alice Šilerová

© Alice Šilerová

© Alice Šilerová

© Alice Šilerová

© Alice Šilerová

Aleš Zídek

* 1973

© Aleš Zídek

Rok 2016 byl mým prvním rokem hledání nových fotografických cest. Hodně jsem experimentoval s několikanásobnou expozicí a s extrémní barevnou úpravou. Hodně jsem fotil i na cestách novou „úspornou“ výbavou spočívající v jednom objektivu, cestovním stativu a pár filtrech. Čas od času jsem si vyfotil pěknou kytku nebo květy. Mají v sobě něco přitažlivého. Křehkost a barvu, krásu a pomíjivost, vůni.

Květy I © Aleš Zídek

Květy II © Aleš Zídek

Květy III © Aleš Zídek

RODINNÉ ALBUM

Michal Hejna

Od pradávna se lidé snaží zadržet čas a uchovat vzpomínky na to, co bylo – vzpomínky na události a místa, na své blízké –, a tím neustále mít i jakýsi vlastní záchytný a identifikační středobod. Co člověk člověkem jest, snaží se zachytit také svoji podobu. Již v pravěku na stěny jeskyně pazourkem vyrýval nebo hlinkami maloval stylizované obrazy zvířat a lovců, sebe a svých druhů. Tato „tvorba“ pravděpodobně souvisela s lovem; rituál jejího vzniku měl magickou úlohu – snad pomáhal zkoncentrovat se na lov zobrazovaných zvířat. Na stěnách jeskyní se tak dochovali dávní medvědi, mamuti, stáda bizonů a sobů. Ačkoliv lidské postavy bývají zachyceny jen výjimečně, například ve francouzské jeskyni Tří bratří tančí kouzelník, bojují dva šamani, lovec se ocitá uprostřed stáda bizonů.

V novověku, zejména pak v období renesance, nechávaly významné rody vymalovat současníky i rodové předky a jejich podobiznami zdobily svá sídla. Důležitou roli hrál rodokmen a rodový erb. Tato vyobrazení dodávala rodině na důstojnosti a věrohodnosti. Jakýsi doklad totožnosti. Renesance přinesla i první autoportréty, známé jsou například vlastní podobizny Albrechta Dürera. Baroko následně dovedlo portrétní umění prakticky k hranicím jeho možností – nešlo už jen o podobu, ale i o zachycení vnitřního života člověka. Proslulý mistr šerosvitu, holandský malíř Rembrandt van Rijn, portrétoval mimo jiné sebe a svou manželku Saskii.

Vynález fotografie v první polovině 19. století přinesl nový fenomén. Zatímco v malířství byla podoba portrétovaných většinou idealizována, fotografie se stala její reálnou kopií. Uchovávání vzpomínek psaním kronik a deníků ilustrovaných kresbami nabralo s rozvojem a usnadněním fotografického procesu zásadní obrat. Od konce 19. a především začátkem 20. století vznikalo i v českých zemích množství portrétních fotografických ateliérů. Psané deníky a rodinné kroniky začala nahrazovat rodinná alba. Během první poloviny 20. století se postupně objevila řada fotografických přístrojů, které dovolovaly i amatérům jednoduše pořizovat fotografický záznam. Vše odstartovalo přístrojem pro široké masy Kodak Brownie v roce 1900 a vyvrcholilo nástupem značky Leica a vynálezem kinofilmu, kapesního filmu s 36 políčky, v roce 1925.

S příchodem 21. století a s nástupem digitální éry zobrazování pomocí malých kapesních přístrojů přišla také zatím nejvýznamnější revoluce v pořizování záznamů členů rodiny, významných rodinných událostí i obyčejných situací. Téma rodiny zažívá v záběrech každodenních uživatelů mobilních zařízení obrovský rozmach. Podle statistik je nejpoužívanějším fotoaparátem dneška iPhone. Díky absolutní automatizaci procesu snímání nastolil další z řady každodenních „rituálů“, a vyrovnává se tak třeba nakupování v obchodních centrech, návštěvám multikin nebo večernímu sledování televize. Mobilní telefon máme neustále při sobě a mnohdy mechanicky a ze zvyku pořizujeme další a další obrázky. Miliony lidí produkují každý den miliardy snímků. Převážná část je svým způsobem rodinná fotografie. Napadá mne ale otázka, zda tyto uživatele nejmodernější techniky ještě označovat přívlastkem fotoamatér. Zde především, a čím dál tím více, platí okřídlené tvrzení, že kdo vlastní fotoaparát, není ještě fotograf.

Nicméně rodina je ve fotografii seriózním tématem po celou dobu existence této techniky. Nejde jen o momentky, ale také o rodinné portréty či autoportréty, dnes zvané „selfie“. Jde o širokou škálu dokumentu, který popisuje sociální vazby, mezilidské vztahy, prostředí a životní styl. Způsob snímání, stylizace a výsledný výraz je ve většině případů odrazem doby svého vzniku.

Foto: © Michal Hejna

Metropolitní muzeum umění v New Yorku je nejstarším a největším muzeem ve Spojených státech. Založeno bylo v roce 1870 a ve stálých sbírkách má více než dva miliony uměleckých děl. Měl jsem velké štěstí a v květnu roku 2012 při návštěvě New Yorku jsem na pár okamžiků stanul před vzácným Rembrandtovým autoportrétem. Letmo pořízená fotografie instalace obrazu.

Časosběr

Zajímavou technikou, která je vhodná pro vytváření rodinných snímků, je časosběr. Může se jednat o sérii fotografií v průběhu několika dnů, týdnů, ale i roků. V mém případě šlo o zachycení čtyř po sobě jdoucích adventních nedělí, kdy se rodina scházela u svátečního oběda.

První adventní neděle – David je v Hooters. Chodov, 2. 12. 2012

Druhá adventní neděle. Chodov, 9. 12. 2012

Třetí adventní neděle. V Chodově 16. 12. 2012

Čtvrtá adventní neděle – začali jsme a končíme k obědu špagetami. Chodov, 23. 12. 2012

RODINNÉ FOTOGRAFIE V ATELIÉRU

Miloslav Kokeš

V dnešní době vznikají rodinné fotografie stále častěji ve fotografických ateliérech. Jedním z důvodů je tvorba podkladů pro fotoknihy či kalendáře. Tam už většinou momentky zachycené v různých prostředích s mnohdy ne zcela vyhovujícím osvětlením nebo nedostatečnou technickou kvalitou nemusí být dobrou volbou. To hlavní je ale návrat k tradicím, tedy cíl: výslednou fotografii mít reálně vytištěnou na papíře.

Nejvíce žádané jsou klasické portrétní fotografie, a to nejen dětí, ale i ostatních členů rodiny. Doplňují je skupinové fotografie celých rodin, které se stávají ceněným obsahem rodinných alb.
Jak běží čas, tyto záběry získávají na hodnotě stále více. Návštěva fotografického ateliéru připomíná návrat k našim tradicím i tím, že lidé věnují čas i energii přípravě, zapojují se do ní kadeřníci, kosmetičky či vizážistky, a samotné focení si o to víc užívají.

Na fotografování v ateliéru je nejdůležitější si to užít. Počáteční obavy, s nimiž mnohdy lidé poprvé přicházejí, rozpustíme v pohodové atmosféře, kdy všichni často zapomenou sledovat i čas, jak se vžívají do společné tvorby. Občas není vše tak sluníčkové, jak by si třeba rodiče přáli, a děti mají svůj rozum a dávají svou náladu jednoznačně najevo. To si pak i ty slzičky vyfotíme na památku, a jsou z toho také emotivní fotky.

Časosběr je i v ateliérové fotografii velmi ceněnou disciplínou, důležité je najít nějaký sjednocující a spojovací prvek. V mém ateliéru je tím prvkem hrací kostka, která splňuje hned několik potřeb: poznáme na ní věk dítěte, slouží jako reálná rekvizita a zároveň měřítko vývoje. Prostě a jednoduše: „Každý rok máte další fotku...“

Foto: © Miloslav Kokeš

RITUÁLY

Pavlína Klazarová

Před lety jsem začala ze stativu fotit cyklus Rituály. Věděla jsem, že v něm chci pokračovat, ale stativ mi nikdy k srdci nepřirostl. A tak ty první snímky ležely v šuplíku počítače a čekaly, co bude dál. Přešlo pár let a já se vrátila ke stručnému, jasnému a výstižnému dokumentu (k momentkám). Další snímky se do Rituálů vkrádají jakoby náhodně, jen tak, z překvapení či pobavení tím, co vidím; doplňují se jen pomalu, malým cestovním foťákem. Rituály nekončí. Neb některé zůstávají, jiné se mění, další zanikají a ještě další se rodí.

Fotky mě nutí uvažovat: Co vlastně jsou – kromě těch obecně platných či ryze privátních – dnešní rituály? Proč je prožíváme a prožíváme je vůbec?

Ratio má navrch, citovost mizí... Ze života se nepozorovaně vytrácí přesah, „posvátno“ (nechť si pod ním každý podle svého naturelu představí, co chce). Ale my přece jen toužíme po symbolice hrdinů a ochránců, a proto se v rituálech napříč kulturami obracíme s přáním a prosbami ke světcům a dotýkáme se míst s nimi spojených? Přece jen toužíme po pevném středu života, po řádu, a proto pevně uzamykáme zámečky? Přece jen toužíme po lásce, štěstí a svobodě (byť jsou to slova zdánlivě otřepaná), a proto píšeme vzkazy na Lennonovu zeď?

Anebo jsme už jen lovci „zážitků“ a „místopisných“ selfíček? A po době kamenné, bronzové a železné s magickými rituály šamanů, kteří je vykonávali ku prospěchu celého společenstva, tu máme individualistickou dobu mobilní, zahlcenou nepřehlednými a nepotřebnými daty, nestravitelnými informacemi, nesoustředěností?

Jeden povedený „rituální“ kousek jsem cvaknout nestačila: po sjezdovce v Dolomitech se řítil lyžař s napřaženou selfie tyčí. SelfieRituál je prostě kompulzivní... ;-)

Foto: © Pavlína Klazarová

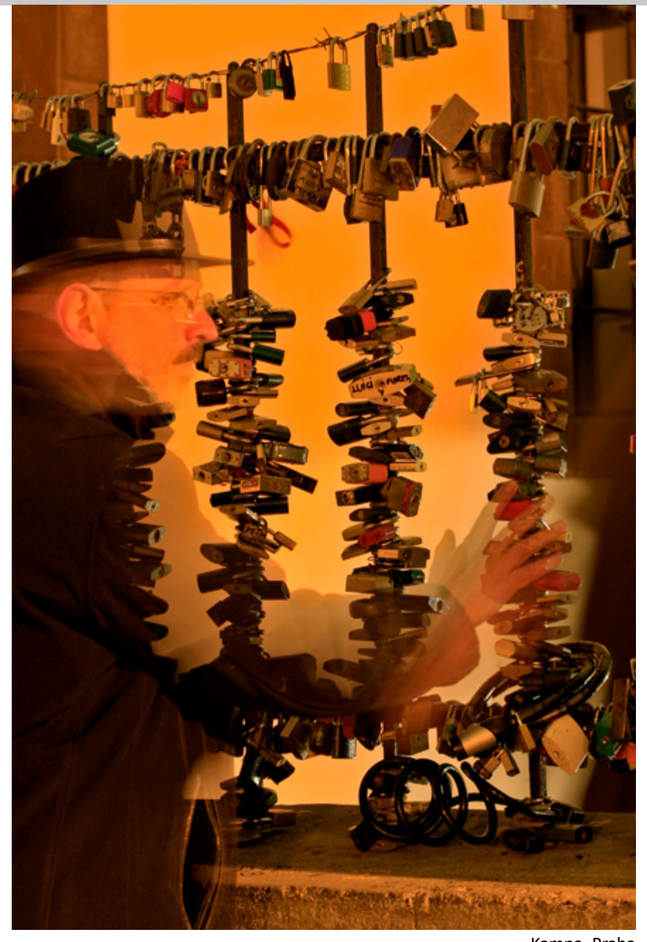

Kampa, Praha

Karlův most, Praha

Lennonova zeď, Praha

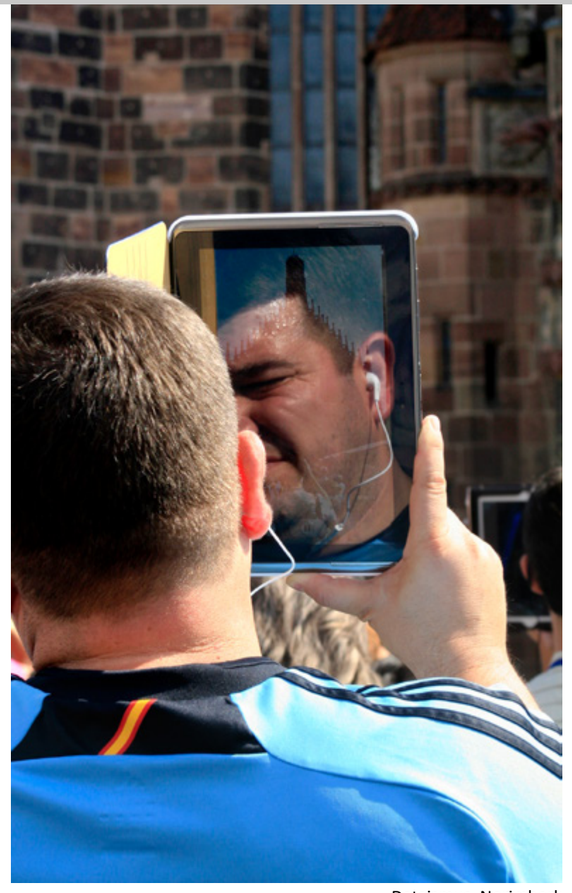

Dataismus, Norimberk

Doba mobilní, Chamber of Sound, Fortaleza Sagres

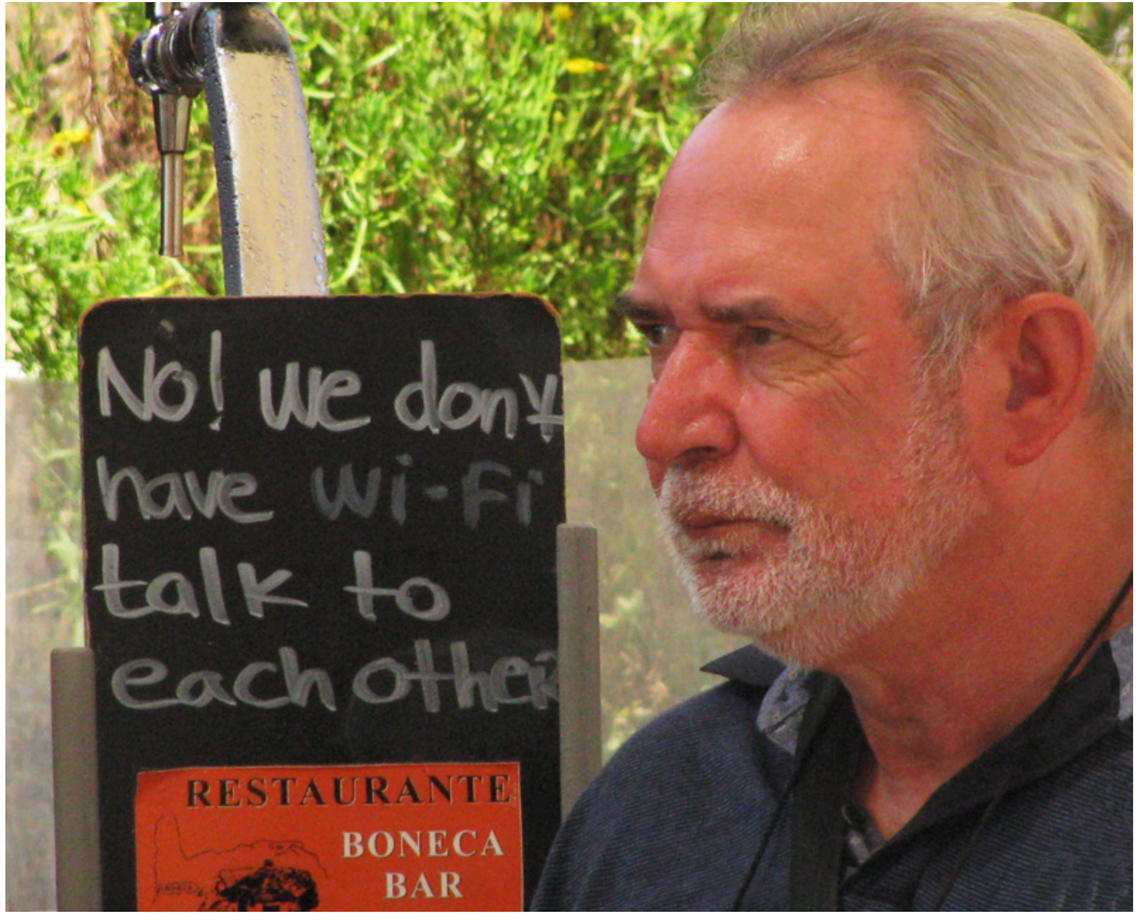

Restaurante Boneca Bar, Carvoeiro

S KAMEROU V ZOOLOGICKÉ ZAHRADĚ

Alice Šilerová

Fotografování divokých zvířat je jednou z nejobtížnějších disciplín. Fotografové, kteří se tomuto žánru věnují, se většinou musí vydat do vzdálených a exotických lokalit, s čímž souvisejí i nemalé náklady. Náklady nejenom na cestování a technické vybavení, ale i na jeho ochranu před vlivy počasí. Poté následuje hledání vhodné lokality a hlavně hodiny čekání, většinou v ne moc pohodlných pozicích, v prachu, blátě, zimě či horku, s hmyzem kolem. Ne každému je tato radost umožněna, ať už z rodinných či finančních důvodů. To ale neznamená, že možnost vyfotografovat divoké zvíře mu je odepřena. Díky zoologickým zahradám mohou vzniknout zajímavé snímky, ale stejně jako v divoké přírodě, i tady je za dobrým snímkem trpělivost a čekání; většinou nestačí jen jedna návštěva, ale opakované návraty na „místo činu“.

Z mé vlastní zkušenosti je nejlépe navštívit zoologickou zahradu ve všední den. Také je dobré vědět předem, které zvíře bych ráda fotografovala, a zjistit si, kdy probíhá krmení. Většinou jsou tyto informace na stránkách zoo nebo si prostě zavolám na informace. Jde o to, že zvířata jsou před krmením v pohybu a při krmení mohou nastat zajímavé situace. Po krmení zvířata většinou odpočívají nebo spí, a tudíž z fotografického hlediska „nic moc“ záležitost. Také je dobré si zjistit, kterým zvířatům se narodila mláďata – a hned je co fotografovat.

Pokud jde o fotovýbavu, je dobré fotografovat digitální zrcadlovkou či kompaktem s výměnnými objektivy, nejlépe s „dlouhým“ sklem. Já používám Nikon D600 (dříve Nikon D200) s objektivem 70–300 mm, ale rozhodně lepší by byl teleobjektiv 300–400 mm s co největší světelností. Pokud je zvíře blízko, hodí se i pevná světelná padesátka. Při použití teleobjektivu se „rozmaže“ rušivé pozadí a fotografovaný objekt vynikne.

Při fotocení z ruky je dobré vědět, že jestliže chceme zamezit pohybové neostrosti, je potřeba scénu snímat časem, který je roven obrácené hodnotě ohniskové vzdálenosti. Například s ohniskem 200 mm bychom měli fotit časem 1/200 s. Tento orientační čas je platný pro snímání digitálem s plnoformátovým snímačem. Pokud je snímač menší, pak nesmíme zapomenout na tzv. crop faktor.

V dnešních moderních zoologických zahradách je naštěstí již místo pletiva používáno sklo a jiné technologie, kdy má člověk pocit, že je blíže přírodě. Navíc i zvířata mají více přirozeného prostředí, což dává vzniknout fotografiím, na kterých není ani poznat, že snímek byl pořízen v zoo.

Překážky pro nás fotografy, jako je pletivo či sklo, se dají řešit různě. U řidších mříží lze najít průhled, u hustších je potřeba pracovat s hloubkou ostrosti a snažit se mříž rozostřit. To znamená jít co nejblíže, nejlépe se mříže skoro dotýkat. U skla si člověk zase musí dávat pozor na odlesky a odrazy. Tady je dobré mít na objektivu sluneční clonu, tu opřít o sklo kolmo k fotografovanému zvířeti. A ještě jedno doporučení – černé oblečení. Když to nejde jinak, tak si aspoň nějaký ten odraz vykryji vlastním tělem. A taky pozor na blesk – ten vůbec nepoužívat.

Další z věcí, se kterou se potýkám, je světlo. V pavilonech je většinou přítmí a venku někdy také. Tady se nebojím zvýšit ISO. Pořád je lepší mít trochu šumu než neostrou fotografii. A myslím, že je-li ISO volené rozumně, se šumem si člověk poradí při pozdější úpravě snímku. Pokud jde o zaostřování, tak doporučuji zvolit jeden ostřicí bod. Nejlépe ostřit na oko zvířete. Pak záleží ještě na tom, zda je zvíře klidné či v pohybu. Zde je dobré zvolit průběžné zaostřování.

Při nastavení fotoaparátu si většinou dávám co nejkratší čas. To dělám obvykle u zvířat, která jsou v pohybu. Naopak přednost clony – malé clonové číslo mi pomáhá oddělit zvíře od pozadí.

A ještě pár vět na závěr. Určitě se hodí brát si stativ. Ne vždy ho využiji, ale když ho nemám, tak bych ho zrovna upotřebila. Dále je dobré mít utěrku na objektiv, když člověk přechází ze zimy do teplých pavilonů. Taky se hodí mít hadřík a přípravek na čištění skla před výběhy zvířat. Beru si aspoň vlhčené kapesníčky. Stává se totiž, že sklo je od návštěvníků upatlané nejvíce tam, kde to vypadá na nejlepší záběr. A ještě jedna věc. Zvířata je dobré fotit z úrovně jejich očí. Musím říct, že je na mě občas zajímavý pohled, když je zvířátko 20 cm vysoké a já se válím na zemi bez ohledu na to, co se děje kolem. Ale myslím, že my fotografové pro snímek občas uděláme cokoliv. Tak dobré světlo a hodně zábavy při focení v zoo.

Vaše Alice

Foto: © Alice Šilerová

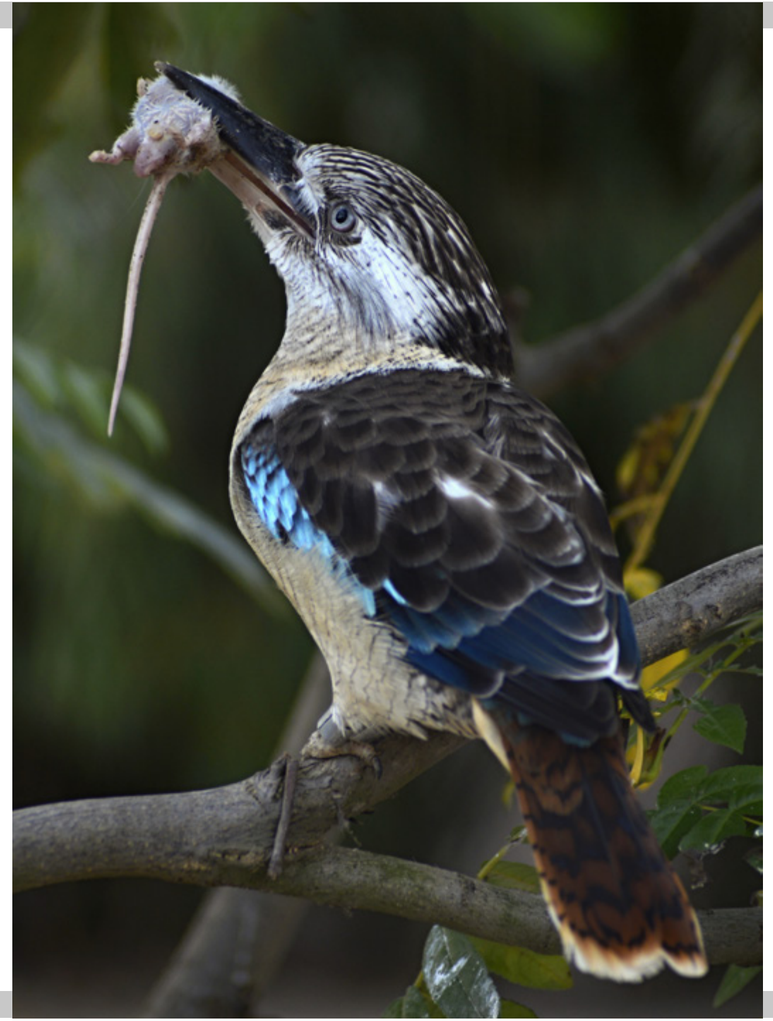

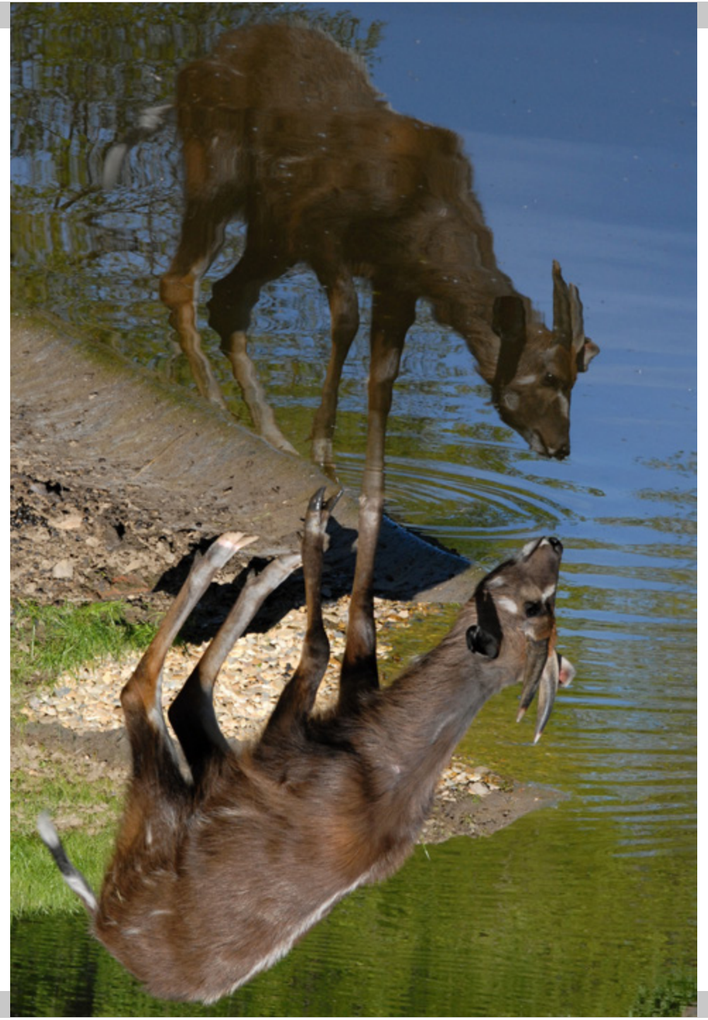

STARÉ NÁDRAŽÍ

Alice Šilerová

Přijíždíme k budově, která už z dálky vypadá opuštěně a zanedbaně. Vedle stojí menší objekt s betonovým základem, ale jinak je celý ze dřeva. Okna složená z malých tabulek skla na nás koukají bezútěšným pohledem. Většinou rozbitá. Uvnitř je různé harampádí a odpadky.

Hlavní budova byla dříve malým a snad i malebným nádražím, které cestujícím nabízelo čekárnu chránící v létě před sluncem a v zimě před chladem. Ve služební místnosti zůstaly jen starý stůl a dva telefony pokryté prachem. V rozích se usadili jediní návštěvníci – pavouci ve svých pavučinách. Okno pokladního je navždy zavřené a žádné jízdenky se tu už neprodají.

Před starým nádražím jsou koleje, které nikam nevedou. Končí v zeleni keřů a stromů a příroda si je pomalu bere a zakrývá před zraky zvědavců. Vše působí tak tajuplně a nostalgicky…, ale pro nás fotografy i magicky. Táhne nás to zachytit pomíjivost věcí. Je to místo, kde si každý z nás najde to své.

Foto: © Alice Šilerová

5
5

JIŘÍ VŠETEČKA

12. 10. 1937 až 9. 11. 2016

Fotograf Jiří Všetečka byl náš občasný patron, který nám fandil a naše společenství obdivoval. Na svoji nejdelší pouť za absolutním světlem se vydal 9. listopadu 2016. Dovedu si představit, že i tam někde zvědavě a všetečně (nomen omen) pobíhá s foťákem a zachycuje vše, co ho zajímá a inspiruje.
Zmíním jen tři z jeho nesčetných knih, u jejichž zrodu mi bylo potěšením být:
Pražský chodec, ABF, a.s. – Nakladatelství ARCH, Praha, 2002 (katalog vydaný k výstavě Jiří Všetečka – Pražský chodec; Tereziánské křídlo Starého královského paláce na Pražském hradě; 6. 9. až 3. 11. 2002)
Pražský chodec, Art-D Grafický atelier Černý s.r.o., Praha, 2004
Pražský chodec proti tankům. Srpen 1968. Abychom nezapomněli, Naše vojsko, s. r. o., Praha, 2012

Dobré světlo, Jirko.
Za Černou slunečnici Pavlína Klazarová

Foto: © Jaromír Čištín

Křest ročenky 2011, ve které Jirka okomentoval naše fotografické profily, duben 2012

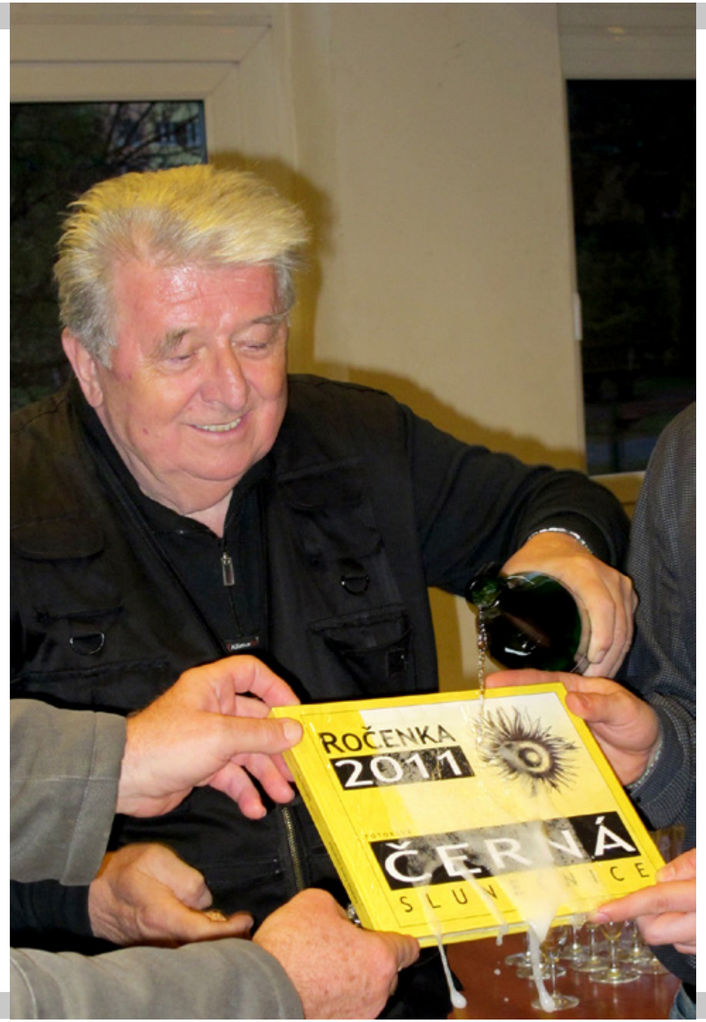

Výstavu Toulky krajinou Ivanky a Jaromíra Čištínových Jirka zahajoval, Galerie Vyšehrad, březen 2010

PF 2017 ANEB ROZLOUČENÍ S ROKEM 2016

Miloslav Kokeš

Ivan Bumba

Aleš Zídek

Štědrá noc,
nasněžilo
ticho

PF 2017
Pavlína

PF 2017

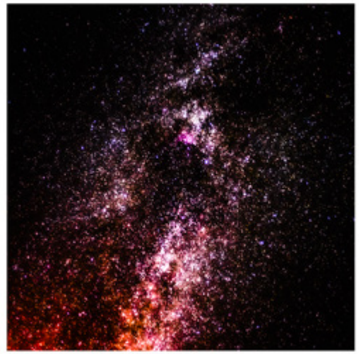

MARTIN KLIKA

PF 2017

Petr Pazour

SEZNAM AKTIVNÍCH ČLENŮ FOTOKLUBU ČERNÁ SLUNEČNICE

Ivanka Čištínová
ivacistin@seznam.cz
www.fotografie-foto-fotky.cz

Ilona Goby
ilona_c@seznam.cz
www.ilonacichova.estranky.cz

Pavlína Klazarová
p7k@seznam.cz

Alice Šilerová
k.alice@volny.cz

Spící členové:

Petra Lončáková
petra.kam@atlas.cz
www.atelier-petra.cz

Josef Lončák
loncak@seznam.cz

Ivan Bumba
ivan.bumba@gmail.com
www.ivanbumba.cz

Jaromír Čištín
jcis@seznam.cz
www.jaromir.fotografie-foto-fotky.cz

Michal Hejna
hejna.michal@gmail.com
www.michalhejna.cz

Martin Klika
martin.klika@gmail.com
www.martinklika.com

Miloslav Kokeš
milos@miloslavkokes.cz
www.miloslavkokes.cz

Milan Manda
milanmanda748@gmail.com

Petr Pazour
petr.pazour@gmail.com
www.petrpazour.cz

Michal Pekárek
peckycup@gmail.com

Aleš Zídek
aleszidek@seznam.cz

Děkujeme rodinám a přátelům za tolerantní přístup k našemu počínání.

Navštivte nás na adrese: **www.cernaslunecnice.cz**

ČLENOVÉ FOTOKLUBU REPREZENTUJÍ

Výstavy:

Vinárna Pod Starými schody, Praha 5 – Fotografie, Ivanka a Jaromír Čištínovi, listopad 2016 až leden 2017

Návštěvnické centrum dřevařství (Dřevák), Modrava – Česká krajina na Modravě, Alice Šilerová, srpen 2016

Česká zemědělská univerzita, Praha 6-Suchdol – ZOO v Praze, Alice Šilerová, říjen 2015 až srpen 2016 (prodlouženo do roku 2017)

Ocenění:

Alice Šilerová: 10. místo na 4. ročníku soutěže Pražský FotoMaraton (14. květen 2016)

Cenu předával Petr Bambousek

www.cernaslunecnice.cz

Copyright **© Černá slunečnice 2016**
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uchovávána ve vyhledávacím systému nebo šířena v jakékoliv formě a úmyslu elektronicky, mechanicky, kopírováním nebo jinak bez souhlasu majitele práv.
Fotografie, u kterých není uvedeno jméno autora, jsou majetkem fotoklubu Černá slunečnice.
U ostatních fotografií patří veškerá práva jednotlivým autorům.
Logo Černé slunečnice **© Ilona Goby**
Redakční úpravy **Pavlína Klazarová**
Grafická úprava **© Michal Hejna & Miloslav Kokeš (8 ©)**